

माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, राजस्थान, अजमेर

माध्यमिक परीक्षा

प्रश्नवार प्राप्तांकों की सारणी (परीक्षक के उपयोग हेतु)			
प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक	प्रश्नों की क्रम संख्या	प्राप्तांक
1	17	19	4
2	6	20	4
3	12	21	
4	2	22	
5	2	23	
6	2	24	
7	2	25	
8	2	26	
9	2	27	
10	2	28	
11	2	29	
12	2	30	
13	2	31	
14	3	योग	79
15	3	प्राप्तांकों का कुल योग (Round off)	
16	3	अंकों में	शब्दों में
17	3	79	301/200
18	4		

परीक्षक के हस्ताक्षर

संकेतांक

63112

प्रमाणित किया जाता है कि इस उत्तर पुस्तिका के निर्माण में 60 जी.एस.एम. ईको मैपलिथो कागज ही उपयोग में लिया गया है। 181/2026

(प)

नोट

किसी नाम का नाम अपना नामांक नहीं लिखें।

माध्यम - हिन्दी ☒ अंग्रेजी ☐

विषय Punjabi

परीक्षा का दिन Friday

दिनांक 27-02-2026

नोट :- परीक्षार्थी के लिए आवश्यक निर्देश इस पृष्ठ के पिछले भाग पर उल्लेखित हैं। जिन्हें सावधानी पूर्वक पढ़ लें व पालन अवश्य करें।

परीक्षक हेतु निर्देश :- (1) परीक्षक को उपरोक्त सारणी अनुसार प्राप्तांक भरना अनिवार्य है, अन्यथा नियमानुसार दंडित किया जायेगा।
(2) परीक्षक उत्तर पुस्तिका के अन्दर के पृष्ठों के बायीं ओर निर्धारित कॉलम में लाल इंक से अंक प्रदत्त करें।
(3) कुल योग भिन्न में प्राप्त होने पर उसे पूर्णांक में ही परिवर्तित कर अंकित करें (उदाहरणार्थ: 15 ¼ को 16, 17 ½ को 18, 19 ¾ को 20)

परीक्षार्थियों के लिए आवश्यक निर्देश

1. समस्त प्रश्नों का हल निर्धारित शब्द सीमा में इसी उत्तर पुस्तिका में करना है। विशेष परिस्थिति में अतिरिक्त उत्तर पुस्तिका, उत्तर पुस्तिका भरी हुई होने पर पर्यवेक्षक एवं वीक्षक की अनुशंसा पर ही उपलब्ध कराई जायेगी।
2. प्रश्न-पत्र पर निर्धारित स्थान पर ही अपना नामांक लिखें।
3. प्रश्न-पत्र हल करने के पश्चात् जिस पृष्ठ पर हल समाप्त होता है, उस पर अन्त में "समाप्त" लिखकर अन्त के सभी रिक्त पृष्ठों को तिरछी लाईन से काटें।
4. निम्न बातों का विशेष ध्यान रखें अन्यथा अनुचित साधनों की रोकथाम अधिनियम के तहत कार्यवाही की जा सकेगी:-
 - (i) उत्तर पुस्तिका के ऊपर/अन्दर तथा प्रश्नोत्तर के किसी भी भाग में चाही गई सूचना के अलावा अपना नामांक, नाम, पता, फोन नम्बर अथवा पहचान की कोई अन्य प्रकार की सूचना आदि अंकित नहीं करें अन्यथा "अनुचित साधनों के प्रयोग" के अन्तर्गत कार्यवाही की जावेगी।
 - (ii) उत्तर पुस्तिका के पृष्ठों को फाड़ें नहीं। उत्तर पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर अंकित संख्या के अनुसार पृष्ठ पूरे होने चाहिए। परीक्षार्थी उत्तर पुस्तिका प्राप्त करते ही पृष्ठ संख्या जांच कर लें यदि पृष्ठ कम/अधिक या क्रम में नहीं हैं तो वीक्षक से तुरन्त बदलवा लें।
 - (iii) परीक्षा केन्द्रों पर पुस्तक, लेख, कागज, केल्व्यूलेटर, मोबाईल, पेजर आदि किसी भी प्रकार का इलेक्ट्रॉनिक उपकरण तथा किसी भी प्रकार का हथियार आदि ले जाना निषेध है।
 - (iv) वस्त्र, स्केल, ज्योमेट्री बॉक्स पर कुछ न लिख कर लावें। टेबल के आस-पास कोई अनुचित सामग्री नहीं होनी चाहिए, इसकी जांच कर लें।
 - (v) अपनी उत्तर पुस्तिका/ग्राफ/मानचित्र आदि परीक्षा भवन से बाहर ले जाना दण्डनीय अपराध है, अतः परीक्षा समाप्ति पर उत्तर पुस्तिका वीक्षक को बिना सौंपे परीक्षा कक्ष नहीं छोड़ें।
5. उत्तरों को क्रमानुसार एक ही स्थान पर लिखें। प्रश्न क्रमांक भी सही अंकित करें, अन्यथा दण्ड स्वरूप परीक्षक को 1 अंक कम करने का अधिकार है। बीच में उत्तर पुस्तिका के पृष्ठ रिक्त न छोड़ें। गणित विषय के लिए रफ कार्य उत्तर पुस्तिका के अंतिम पृष्ठों पर करें तथा तिरछी रेखा से काटें।
6. जहाँ तक हो सके प्रश्न के सभी भाग के उत्तर, उत्तर पुस्तिका में एक ही स्थान पर अंकित करें।
7. भाषा विषयों को छोड़कर शेष सभी विषयों के प्रश्न-पत्र हिन्दी-अंग्रेजी दोनों भाषा में मुद्रित हैं। किसी भी प्रकार की त्रुटि/अन्तर/विरोधभास होने पर हिन्दी भाषा के प्रश्न को ही सही माना जाये।

परीक्षक द्वारा प्रश्न संख्या परीक्षार्थी उत्तर

थंड - ७

I

I> [अ] मिमरी

✓ ①

(17) II> [म] ठहरी गुरहामली

✓ ①

III> [म] हे मरीग मेरिआ

✓ ①

IV> [उ] वुँध

✓ ①

V> [अ] गल्ली हा गीउ

✓ ①

VI> [ए] गुरपीउ रैर

✓ ①

VII> [ए] 5 एमंवर

1925 ✓ ①

VIII> [अ] वीरालेर

✓ ①

IX> [उ] यगुडा यांयी

✓ ①

X> [ह्रस्व] यंमा मिंय मरयंष ले

✗ ①

XI> [म] येमी ह लिआइ

①

परीक्षक द्वारा प्रदत्त अंक	प्रश्न संख्या	परीक्षार्थी उत्तर
	XII)	[अ] वल्लहं उ ①
	XIII)	[म] हँय हा हँय ①
	XIV)	[ड] हमाघी ①
	XV)	[ए] उ ①
	XVI)	[हम] भर्तृका भार ①
	XVII)	[हम] बैला अहधीला ①
	XVIII)	[अम] उमीर यउत ①
	2	
	I)	अमा उट मरीर ही लारी ①
	II)	मिलवा मिंद - मिलवा मिंद ①
	III)	येमी ए तिआई ①
	IV)	हिरवार ①
	V)	मैली ①

परीक्षक द्वारा
प्रदत्त अंक

प्रश्न
संख्या

परीक्षार्थी उत्तर

प्र)

अहंकार

3

I)

साहं [गंगा मूरी] अतुमात्र उर मल्लुष हंड उरगी रूरा
उं म अयह नीहल हिष एषी रूरा उं अउ यरमाउमाली
गसा लगी मलहा।

11.11

12

ESER-18/2026

II)

एर मल्लुष मीमा हसीर त लिषिमा उं सिम उं माहू एर
मिषिमा मिलरी उं रि म मल्लुष ममल्लुष रूरा उं उम
उं यर मल्लुष त उं मल्लुष हिमरती रू मल्लुष उं उं
वठ मिल मल्लुष। एर मउ यरमाउमा रीरररर।

III)

‘गारु लालर उं’, रहिता यू मल्लुष मिह त लिषी उं सिम
हिष उं 1957 हिष मल्लुष यमल्लुष [गारु] उं
मल्लुष यमल्लुष [यमल्लुष] ए वार एमरर।

IV)

‘मल्लुष’, रहिता मिह रमाउ वरालही त लिषी उं। एमहिष उं
रू उं हारा, उर, लाल, हारी, उर, उर, उर
उं वर उर मल्लुष उं। एर रू उं उं उं उं मां
ही ममउ हारा मल्लुष।

V)

‘ला उम उर यरवउं’ मल्लुष हिष उरली गारुम मी
अरिमाल वरमल्लुष मल्लुष ए गल्ल वररर। रिह
उं हिमरती एम ए रिउ उर उं लगी मल्लुष।

ਪਰੀਖਕ ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਦਤ ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਸੰਖਿਆ

ਪਰੀਖਾਰੀ ਉੱਤਰ

੧) ਗੰਗਾਦੀਨ ਇੱਕ ਯੁੱਧੀਆਂ ਰਾਜਿਗਰ ਮੀ। ਉਹ ਬੁਰ ਬਣਾਉਣ
ਲਾ ਕਮੇ ਕਰਦਾ ਮੀ।

੨) ਮੇਜਰ ਮਾਰਿਬ 'ਯੇ-ਮਾਰਿਆਂ' ਦਾ ਡੱਬਾ, ਇਸਲਈ ਕਿ ਜਿੰਦਗਤ
ਕਿਉਰਿ ਉੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਕੋਈ ਹਿਮਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲੋਂ ਨਹੀਂ
ਕਰਦਾ ਥਾਉਂਦਾ ਮੀ। ਕੋਈ ਅਖਬਾਰ ਧੜ ਵਿਚ ਮੀ, ਕੋਈ
ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਦਾ ਫ਼ਿਸ ਲੇਖ ਰਿਹਾ ਮੀ। ਕੋਈ
ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਥਾਉਂਦਾ ਮੀ।

੩) 'ਮਾਈ ਕੰਧ' ਕਹਾਣੀ 'ਮਾਊਸ ਮਿੰਧਾਧੀਰ' ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ।
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਧ ਦਾ ਫ਼ਗਲ ਦਰਬਾਰੇ ਅਤੇ ਕਪੂਰਸਿੰਧ
ਦਿੱਤੇ ਮੀ ਕਿਉਰਿ ਦਰਬਾਰੇ ਕੰਧ ਬਣਾਉਣ ਮਈ ਅੰਧ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਮੀ।

੪) ਮੱਗਰ ਦਾ ਕੱਠਲ ਕੋਲੋਂ ਅਤੇ ਲੀਧੇ ਨੇ ਕਿਤਾ ਕਿਉਰਿ
ਕੋਲੋਂ ਮੀਨ ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਲੋਕ ਮੀ ਉਹ ਮੱਗਰ ਨੇ
ਲਿਖਾਇ ਧੰਮ ਦਰੇ ਲੋਕ ਲਈ।

੫) ~~ਗੁਮਾ~~ :- ਕਿਸੇ ਹੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕ ਕੋਲੀ ਹੋਈ
ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੋਲੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਮਲੀ
ਮਾਰਿਆ ਕਿਤਾ ਕਾਹੇ ਗੁਮਾ ਕਹਿਲਾਈ ਹੈ।
ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ, ਅਗੈਸੀ ਆਇ। ਜੋ ਕੋਲੀ ਨੂੰ
ਮਾਰਿਆ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ।

੬) ਮਰਾਥਾ ਦਾ ਦਿੱਕੀ ਸ਼ਬਦ → ਦੁਗਥਾ

ਪਰੀਖਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ	ਪਰੀਕਾਰੀ ਉੱਤਰ
--------------------------	-----------------	--------------

30) ‘ਅਕਲ’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦੋ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ → 1. ਮੱਤ
2. ਮਿਆਦੁਧ
3. ਬੁੱਝੀ ਸਮਝ

ਬੰਤ - ਅ

4 ਮਿਹਲਖ :- ਮੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਲੋੜ,
ਮੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਫਰਥ ।

5 ਬਕਲ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਹਲਾ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੀਂਹ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਂ ਤਾਂ ਮੰਗਲੀ ਨੂੰ ਜਾਦੂ ਕਰਦਾ ।

6 ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਵਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਮਨੁੱਖ
ਮੁੱਖ, ਵਿਧਾਗਾਂ ਤੇ ਗ੍ਰਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂਝ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

7 ਸੱਚਾ ਮਿੱਤਰ ਮਦੀਵੀ ਧੁਮੰਨਤਾ ਤੇ ਘੋਰਤਾ ਦਾ ਸੰਮਾ ਹੁੰਦਾ
ਨਹੀਂ ।

8 ਮੀਵ - ਦਿਲਮਾਨ [ਜੰਤੂ], ਮਨੁੱਖ
ਅਨੁਭਵ - ਮਹਿਸੂਸ, ਅਨੁਭਵ
ਲੋੜ - ਜ਼ਰੂਰਤ

परीक्षक द्वारा
प्रदत्त अंक

प्रश्न
संख्या

परीक्षार्थी उत्तर

यूमनता - सुमी

9

रहिउंगी 'अमिता प्रीतम' हाउस भाग हूँ रिम
आए वरही । रिउंगी मर
रिउंगी रिउंगी नां ही वरही उंगी मी उा हाउस भाग
ले लेवा हूँ एले उा ले आगे रि उंगी उंगी गले ।
यंग यंगिला हाला गंगा म रिउंगी रिउंगी
वरही मी उंगी उंगी गंगा उंगी रिउंगी उंगी
वरही वरही उंगी रिउंगी रहिउंगी उंगी उंगी
वरही । अंगे यंगिला हाला रिउंगी गंगा हाला
पिआंग लगी उंगी । यंगी हांगे रिउंगी यंगी,
माहांगे हांगे वरही रिउंगी मारी । उंगी
हांगे रिउंगी रिउंगी सांगे ।

10

हांगे ले मर रिउंगी रिउंगी मर उंगी यंगी भांगी
उंगी रिउंगी उंगी रिउंगी लिआंगी । उंगी मर
उंगी उंगी । रिउंगी उंगी उंगी उंगी
यंगी हांगे उंगी लिआंगी । रिउंगी हांगे
हांगे मर उंगी रिउंगी यंगी हांगे हांगे
हांगे । यंगी हांगे उंगी रिउंगी हांगे
रिउंगी । रिउंगी हांगे हांगे हांगे हांगे
हांगे उंगी उंगी हांगे उंगी हांगे
रिउंगी हांगे उंगी हांगे हांगे हांगे
रिउंगी उंगी हांगे हांगे हांगे हांगे

ਪਰੀਖਕ ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਦਤ ਅੰਕਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਸੰਖਿਆ

ਪਰੀਖਾਰੀ ਉੱਤਰ

11

ਗੁਲੀ ਮਰਹਾਨਾ ਸੀ, ਰਬਾਨਾ ਸੁਰ ਪ੍ਰਧੀਤਰਨ ਨ
 ਹੋਈ ਿ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਉਹ ਦਮੋਈ ਿ ਰਿਗਲੀ
 ਮਰਹਾਨਾ ਸੀ ਾ ਬਲਮ 1459 ਈ. ਹੁੰ ਗਾਏ
 ਉਹ ਿ ਉਲਵੀ ਾ ਪਾਰਿਮਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਉਲਿਆ
 ਸੀ ਿ ਗੁਲੀ ਮਰਹਾਨਾ ਸੀ ਿ ਮਾਤਾ
 ਾ ਹੁੰ ਲੁਖੀ ਸੀ। ਗੁਲੀ ਮਰਹਾਨਾ ਸੀ ਿ
 ਪਿਤਾ ਾ ਨਾ ਬਾਦਰ ਸੀ। ਗੁਲੀ ਮਰਹਾਨਾ
 ਾ ਨਾ ਮਰਹਾਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ
 ਰਖਿਆ।

12

ਮਲਵੀ :

ਇਹੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਮਭੁਤ
 ਹੋਏ ਬਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਖੇ
 'ਅ' ਵਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕਮ ਹੁੰਦੀ ਿ।

ਮਲਵੀ ਗਮਾ ਦੇ ਖਾਰ ਸਿਲ੍ਹੇ :

②

- 1 ਭੱਰਿਛਾ
- 2 ਪਰਿਆਲਾ
- 3 ਲੁਧਿਆਣਾ
- 4 ਮਗਰੂਰ
- 5 ਫਿਰੋਜਪੁਰ

13

ਅ ਬਹੁਮਰਧਰ ਸਬਦ :

(1) ਸੱਗ :-

परीक्षक द्वारा
प्रदत्त अंक

प्रश्न
संख्या

परीक्षार्थी उत्तर

(i) [ममारा] :- ~~ਇਹ ਮੱਗ ਧਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਸ~~
~~ਹਿੱਥੋਂ ਖਲਵਾਏ।~~

(ii) [ਬਰਤਨ] :- ~~ਇਸ ਮੱਗ ਹਿੱਥੋਂ ਬਰਤ ਘੱਟ~~
~~ਧਾਈ ਜਾਣ।~~

(2) ਭੰਡੀ :-

(i) [ਮਿੱਟੀ] :- ~~ਅੱਜ ਮਾਸਟਰਜੀ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ~~
~~ਭੰਡੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ।~~

(ii) [ਨਿਕਾਰਾਮਤਾ] :- ~~ਸੱਤ ਸਾਫ਼ ਲਈ ਤੁਸੀਂ~~
~~ਇਹ ਭੰਡੀ ਲਗਾ ਸਾਡੀ।~~

ਖੰਡ - ੮

14

ਮਿੱਥਲ ਰੱਬ ਮਗਰਿਗ, ਰਬਲਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦੇਵ ਜੀ, ਪੁਆਰੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ
ਹਿੱਥੋਂ ਉਹ ਮਲਖ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਤੋਂ ਚੰਮਤ
ਨਾਂ ਰਬਦ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ⁽³⁾। ਉਹ ਮਲਖ
ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਹਾ ਧਾਰਦ ਰਬਦ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ
ਨੂੰ ਸਿਮ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਰਬੋਂ ਹੋਰ ਹੋਵੇਗਾ।
ਮਿੱਥੀ ਵੱਲਦ ਨਾਲ ਅਮੀ ਖੰਗ ਮਲਖ
ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬਿਨਾ ਸੁਆਰਥ ਦੇ
ਨਾਲ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਮ ਨਾਲ ਅਮੀ
ਖੰਗ ਹਿਮਕਤੀ ਬਣਾਈ।

15

मराठा गंगा मिथ्या अगम 1887 ई.
गंगी उडे बर । मउं माली 1887 ई.
हिं उर गंगी उ बर गह । 1898 ई.
मारुतेल ले उला तुं मारु अयिमार 1898 ई.
मराठा ए गंग ममे हिं उला तुं
मरुता उ उल्लह युरिआ वृष्टिआ सिम
लाल हयारिआ तुं लुआ उ रिआ उ गंग
ली आमयल हय गली । 1924
हिं मराठा ले उल्लह हह 1924
एउर मैयुर उ वीकालेच हिं वर
लिआ । उला ले 800 रिम मीटर
उर उल्लह ए हिं मउर वरिआस
यलिआ 80 रिम मीटर उ ही वर
मी । हिं उर मराठा ले अपट
गंग हिं आहगाही ए मायला सी ए
हिं मउर रिआ ।

16

वर उर एचरिउर रिआटल :-

पं० साह यहाह :- वर उर आशुत, वराही
ए मय याउर ।
‘शुत’ वराही गंगवत मिथ्या एआग
लिखी गली ।

पं० मगाभा :- वर उर हिं वर
आएमी मी उर मंगर ए

ਪਰੀਖਕ ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਦਤ ਅੰਕਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਸੰਖਿਆ

ਪਰੀਖਾਰੀ ਉੱਤਰ

ਕੁੱਲ ਥਾਣੇ ਉਸਦੀ ਮਾਰੀ ਸਮੀਤ ਲੰਘਾ ਖਾੜੇ
ਮੀ। ਉਹ ਲਾਲਖੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਬਿਸਮ
ਲਾ ਆਈ ਸੀ।

iii) ਕੁੱਲ ਥਾਣੇ : ਕੁੱਲ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਸੱਗਰ
ਪੁਰਿਲਾ ਹੀ ਪੁੱਛ ਲਗਾ ਮਿਥਾ ਮੀ ਉਸ ਨੇ
ਮੈਥਿਲਾ ਦੀ ਸੱਗਰ ਦੀ ਮੰਤ ਬਾਅਦ
10 ਧੁਮਾ ਉਸ ਦੀ ਤੇ 15 ਧੁਮਾ ਸੱਗਰ
ਦੀ ਮਿਲ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਮਰਥਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ
ਤੇ ਉਹ ਮਰਥਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਸੱਗਰ
ਦੀ ਪੁੱਛੀ ਕੁਲਵਤ ਤੇ ਹਿਮਾਨ ਕੁਲਵਤ
ਖਾੜੇ ਸੀ।

iv) ਸੱਗਰ ਦੇ ਮੰਤ ਬਾਅਦ ਕੁੱਲ ਥਾਣੇ
ਮਾਲ ਬਾਅਦ ਮੰਤ ਪੁਰਾ ਮੀ ਰਿਗ ਮੀ
ਤਾਰੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਨੂੰ ਮਾਰ
ਕੇ ਮਾਰੀ ਸਮੀਤ ਲਾ ਮਾਲ ਕੁਲਵਤ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ

v) ਕੁੱਲ ਥਾਣੇ ਦਿੱਤੀ ਮਰਥਾ ਅਤੇ ਲਾਲਖੀ
ਬਿਸਮ ਲਾ ਹਿਮਾਨ ਕੁਲਵਤ ਸੀ।

3

vi) ਗਾਮਾ : ਮੰਤ - ਮ
ਮਿਥਾ ਮਰਥਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਮੰਤ ਪੁਰਾ ਮਾਰ
ਗਾਮਾ ਨੂੰ ਪੁਰਟ ਕਰੇ, ਗਾਮਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਰਿਗ ਜਾਵੇਗੀ।
ਮਿਥਾ : - ਮਿਥੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਆਇ।

शिक्षक द्वारा प्रश्न पदत अंक संख्या परीक्षार्थी उत्तर

16

गन्तमघात है बिल्कुल ही यरडी रिज माहों।
 गन्तमघात है बिल्कुल यूर उरुउ'वतनी
 मर्ग यूर हिमह हिष यूमिये है। गन्त-
 मघात है उर बिल्कुल ही भुल्ला हिममता
 है। गन्तमघात हा मव है यूमिये बिल्कुल
 बिउरुगु हा बिल्कुल है। एर बिल्कुल
 भुगहली यरहउ माला बिउते भिषउ
 है। एम बिल्कुल एर 3 लिग माह 7 ही मही
 हिष बिउर चरुगयउ भुगिया ते वरुहारे
 भा मी। एम बिल्कुल हिष उते मार उर
 मी यगिला मार
 मार 1303 हिष, एसा
 मार 1534 हिष है उसा
 मार 1767 हिष है एसा मी।
 एम बिल्कुल हा मवउ हय आरुमर
 हा गही यरमही हा मरिल है।
 एम बिल्कुल हा एसा, तां बिउरुगु
 है। एर गन्तमघात एउ मव है यूमिये बिल्कुल
 है।

धंड - म

18

प्रश्न :- एर राहि मउग माडी यमबीही
 याठ यमउर हिष एर स मरुगीउ
 याउर ही वचला मने-मने गग हिष

ਪਰੀਖਕ ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਦਤ ਅੰਕਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਸੰਖਿਆ

ਪਰੀਖਾਰੀ ਉੱਤਰ

ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿੱਸ
ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

II) ਵਿਆਖਿਆ :- ਇਸ ਸਤਹ ਵਿੱਚ ਵਹਿ
ਵਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ
ਦਿੱਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੇ ਦੱਸ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ - ਪੁਰੀ ਰਮਾਉਣ ਲਈ ਗਏ
ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਜਦੋਂ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ
ਕੋਈ ਕੋਰ ਅਪਣੀ ਮਾਫਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਨੂੰ
ਅੱਗੇ ਦੇਣਗੇ ਤੇ ਕੋਰ ਸੁੱਲੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣਗੇ
ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਦੇ ਸੁੱਲੇ ਰਬਰਾ ਕੋਲ
ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ।

III) ਕੋਈ ਅਨੁਮਾਨ ਦਿੱਸ ਗਏ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਾਥ
ਆਉਣ ਤੇ ਅਪਣੀ ਮਾਫਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਨੂੰ ਹਾਥ
ਅੱਗੇ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਤੇ ਕੋਈ ਕੋਰਾ
ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਮਾਫਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਲਈ ਰਬਰਾ
ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ।

IV) ਅਰਥ →
ਬਦਲ :- ਦਿੱਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ :- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਰਮਾਈ
ਅੰਗਰੇਜ਼ :- ਅੰਗਰੇਜ਼
ਰੁੱਖ :- ਦਰਖਤ, ਪੌਦੇ

ਕ ਦੁਆਰਾ
ਅੰਕਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਸੰਖਿਆ

ਪਰੀਖਾਰੀ ਉਤਰ

19

ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਪਤਰ :-

ਪ੍ਰੀਤਿਮਾ ਭਵਨ,
ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਮਾਰਗ,
ਮੋਢਾ।

ਮਿਤੀ : 27-02-2026

ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਭੈਣ,

ਮੈਂ ਤੂੰ ਵੱਲੋਂ ਜੀ-ਮਾਤਾਜੀ ਦੁਆਰਾ
ਆਪਣੇ ਪਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਤੂੰ ਅਜੇ ਵੱਲੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ
ਵੱਡੇ ਪਿਆਰ ਰਿਹੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਅਜੇ ਵੱਲੋਂ
ਜੀ-ਹੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧੇ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ
ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਥੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਵੱਡੇ ਮਮਾਂ ਬਾਮਣੀ ਤੇਰੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਭਾਈ
ਜੇ ਜਨ ਤੇ ਨਾਲ ਜੀ ਵੱਡੇ ਮਮਾਂ ਮੁੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।
ਤੂੰ ਜੀ-ਹੀ ਵੱਡੇ ਹੋਈ ਖਾਹੀ ਹੈ ਤੇ
ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਪਿਆਰ ਲਾ ਕੇ
ਪੜ੍ਹਨਾ ਖਾਹੀ ਹੈ। ਤੇ ਨਾਲ ਜੀ ਤੂੰ
ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵੱਡੀ ਖਾਹੀ ਹੈ। ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਖੇਡ ਤੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰੀ ਹੈ।
ਮੈਂ ਤੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਮਨ
ਗਲੀ ਦੇਵੇਗੀ ਤੇ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਸਰੂਰ ਕਰੇਗੀ।

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਭਰਵਾਂ ਪਤਿ ਮੀ ਅਕਾਲ
ਵਾਸਿਨ।

परीक्षक द्वारा
प्रदत्त अंक

प्रश्न
संख्या

परीक्षार्थी उत्तर

उनी यिआगी ठुइ,
गती

20

ਲੇਖ :- ਸਿੰਦੀ ਖਾਦਰ - ਸ਼ੁਰੂ
ਦਿਸਾਈ ਦਾ ਮੇਲਾ

(4)

(ii) ਭਾਵ ਪਛਾਣ :-

ਮਾਤਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਮੇਲਿਆ
ਦਿਖੇ ਜਵ ਦਿਨ ਵੇਲੀ ਰੁਪ ਨਾ ਵੇਲੀ ਮੇਲਾ
ਲਗਾਏ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਦੇਸ਼ ਸਿਰੇ ਮੇਲੇ ਰਿਸੇ
ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦਿਖੇ ਨਹੀ ਲਗਾਏ ਸਿਮ ਵਰਗੇ
ਲੋਕ ਪੁਰ ਪੁਰ ਤੇ ਮੇਲੇ ਦੇਖਣ
ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਤਾ ਦੇਸ਼ ਦਿਖੇ ਜਵ
ਮੇਲੇ ਦਾ ਭਾਵ ਦਿਖੇ ਹੋਸ਼ ਹੈ। ਜੇ
ਦਿਖੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਭਾਵਤੀ ਦਿਖੇ ਰਗਤੀ
ਹੈ। ਮਾਤਾ ਦੇਸ਼ ਦਿਖੇ ਜਵ ਪਰਮ
ਦੇ ਰਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੇਲੇ ਲਗਾਏ ਹਨ।
ਜੇ ਦਿਖੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਦਿਖੇ ਨਾਟਕ, ਖੁਸ਼ੀਆ
ਤੇ ਸਰਬਸ ਪੁਰ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ
ਮੇਲੇ ਭਾਵ ਬੜਾ ਪਰਮ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਜੇ
ਦਿਖੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਰਿਸੇ - ਨਾ ਰਿਸੇ
ਦਿਤਿ ਗਮਰ ਘਟਣਾ ਨਾਲ ਸੁਰੀਆ ਹੋਈ ਆਉਂਦੀ
ਮੇਲਾ ਭਾਵ ਦਿਖੇ ਹੋਸ਼ ਰਖਦੇ ਹਨ।

परीक्षक द्वारा प्रश्न संख्या
परीक्षार्थी उत्तर

(iii) हिमाची का मेला बहाउदुल्लाह का वागडः

हिमाची का मेला बहाउदुल्लाह का वागडः
हिमाचल मरीले हिब बहाउदुल्लाह साहब। हिब
मेले बहाउदुल्लाह के बगुन में वागडः गत।
हिब मेला 13 अप्रैल को बहाउदुल्लाह
साहब।

हिम मेले हिब बहाउदुल्लाह के बगुन में वागडः गत।
हिम मेले हिब बहाउदुल्लाह के बगुन में वागडः गत।
हिम मेले हिब बहाउदुल्लाह के बगुन में वागडः गत।

13 अप्रैल 1699 ई. हिब अमृतसर हिब
गुरु गुरु मीरा जी के गुरु गुरु
माहिब की मयापला रिती।

13 अप्रैल 1919 ई. मल्लिमाहाल बाग हिब मल्लिमाहाल
गुरु गुरु मल्लिमाहाल बाग हिब मल्लिमाहाल
गुरु गुरु मल्लिमाहाल बाग हिब मल्लिमाहाल

हिमाचल वागडः रमरे हिमाचल का मेला बहाउदुल्लाह साहब
।

(iii) मेले का हिम : मेले हाल हिब बगुन में

ਕੌਰ ਮੇਲੇ ਵਿਖੇ ਆਉਂਦੇ । ਦਿਲੀ ਕੁਰੀਦ
 ਹੋਈ । ਕੀ ਮਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਯਾਉਂਦੇ ।
 ਮੇਲੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਥਾਹ ਧਾਮੇ ਹੋਏ ।
 ਫੁਰਾਨ ਲਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ । ਕਿਤੇ ਮਿਰਾਹੀ
 ਦੀ ਫੁਰਾਨ ਹੋਈ । ਕਿਤੇ ਬਿਰਾਹੀ ਦੀ ਤੋ
 ਕਿਤੇ ਸਰਕਸ ਲਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ । ਕੋਈ
 ਫਾਹ ਮੇਲੇ ਵਿਖੇ ਲਾਟ ਕੇ ਰੋਕਣ ਹਾਲੇ
 ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ । ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲਾਟ ਕੇ
 ਹੋਏ ਹਨ । ਜਦ ਧਾਮੇ ਲੋਕ ਸੁਮ
 ਹੋਈ ਮਿਰਾਹੀ ਤੇ ਕੋਈ ਬਿਰਾਹੀ ਸਮਾਨ
 । ਜਦ ਕੋਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬੰਦੀ ਲੈਣ
 ਮੇਲੇ ਵਿਖੇ ਸਮਾਨ ਸਮੇਤ ਹੋਏ । ਬੰਦੇ
 ਲੈਣ ਹਨ ਤੇ ਮਿਰਾਹੀਆਂ ਯਾਉਂਦੇ
 ਹਨ । ਮੇਲੇ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਤੀਰੇ ਦੇ ਹੋਏ
 ਹਨ । ਮੇਲੇ ਵਿਖੇ ਤੀਰੇ ਤੀਰੇ
 ਹਨ ।

(iv) ਮੇਰੇ ਪੇ ਕੁਰਮਾਨੇ

ਤਰਮਾਨ ਯੋ ਰਿਉਰਿ ਮੇਲੇ ਹਿਥੋਂ ਧਰਤੀ
 ਧਰਤੀ ਲੈਕੇ ਆ ਮਮਾਨ, ਧਰਤੀ ਲੈਕੇ
 ਧਰਤੀ ਲੈਕੇ ਆ ਮਮਾਨ, ਧਰਤੀ ਲੈਕੇ
 ਧਰਤੀ ਲੈਕੇ ਆ ਮਮਾਨ, ਧਰਤੀ ਲੈਕੇ

ਹਿੱਥੋਂ ਸਿਆਹਾਤੁਚ ਛੋਟੇ ਥੱਥੇ ਗੁਮ ਹੋ ਜਾਏ ਹਨ।
ਧਰ ਭਾਂਝੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੇਲੀਆ
ਹਿੱਥੋਂ ਧੁਲੀ ਮ ਹੋ ਗਈ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਸ਼
ਦੀ ਧਰਾ ਦੀ ਰਿਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(V) ਮਿੱਟੀ :

ਮਾਟੋ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਰਿਸ਼ਾਤ
ਦੇਸ਼ ਹਿੱਥੋਂ ਮੇਲੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਧੁਮਿਧ
ਧਰ ਦਿਲਾ ਮੇਲਿਆ ਹਿੱਥੋਂ ਅੱਥ ਥੱਥੇ
ਭੋਜੀ ਹੋ ਸੁੱਜੀ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਹਿਮਾਖੀਰਾ
ਮੇਲਾ ਮਾਟੋ ਦੇਸ਼ ਹਿੱਥੋਂ ਬਹੁਤ ਧੁਮਿਧ
ਹੈ। ਮੇਲੇ ਹਿੱਥੋਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਬੰਨ੍ਹੇ ਮੱਥਾ
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਲੇ ਹਿੱਥੋਂ ਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ - ਤੁਹਾਨੂੰ
ਦੇਸ਼ ਸਮਾਤ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ
ਮੇਲੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਧੁਮਿਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਲੇ
ਹਿੱਥੋਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਧੁਮਿਧ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
ਮਾਟੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੇਲੇ ਧੁਮਿਧ ਹਿਮਾ
ਹਿੱਥੋਂ ਧੁਮਿਧ ਹਨ।

ਸਮਾਪਤ [Finish]

ਭਾਗਾਂ = 79

ਤੁਹਾਨੂੰ

ਦੇਸ਼

परीक्षक द्वारा
प्रदत्त अंकप्रश्न
संख्या

परीक्षार्थी उत्तर

BSEB-18/2026

